

Епізоотичний аналіз поширення вірусу грипу в умовах локальних екосистем

Фрагмент науково-дослідницької роботи (Академічний копірайтинг)

Ключові навички:

- Збір даних
- Структурування матеріалу
- Побудова візуалізацій
- Робота з першоджерелами

Розповсюдження високопатогенного грипу

Високопатогенний пташиний грип підтипу H5N1 характеризується здатністю швидко поширюватися серед різних видів птахів, а в деяких випадках заражати ссавців[6].

В Україні віруси пташиного грипу реєструвалися неодноразово, починаючи з першої хвилі пташиного грипу підтипу А (H5N1) у 2005–2008 роках, коли спалахи були зафіксовані у вітчизняних господарствах і навіть в Одеському зоопарку. Нова епізоотична хвиля, спричинена вірусом підтипу H5N8, розпочалася у 2016 році. Показово, що під час цієї хвилі, зокрема у січні-лютому 2017 року, вірус був виявлений не лише у свійських та диких птахів, а й у павичів (*Pavo cristatus*) з Миколаївського зоопарку. [22]

У напіввідкритих екосистемах, таких як малі зоологічні парки поширення збудника відбувається значно швидше через поєднання кількох факторів: тісного просторового розміщення птахів, наявності різних видів у межах однієї території, постійної присутності людей та потоку корму, води й підстилки. Спалах, що стався в мікрозоопарку повністю підтвердив ці закономірності.

Перші ознаки підвищеної смертності декоративних та диких птахів у мікрозоопарку були зафіксовані 03 липня 2025 року. Раптова загибель шести птахів різних видів одночасно стала відправною точкою для спалаху патогенного пташиного грипу (H5N1) у регіоні. Така одномоментна смертність характеризується високою вірусністю, яка може вплинути на життєво важливі системи організму птахів за дуже короткий проміжок часу, нерідко без прояву виражених продромальних симптомів.

Особливістю мікрозоопарку є змішане розташування різних видів птахів у прилеглому просторі, що створює передумови для швидкого зараження та підвищує потужність епізоотичного процесу. Додатковим фактором ризику

виступає відкритість території, яка дозволяє диким перелітним птахам контактувати з мешканцями зоопарку або забруднювати їх середовище існування. У багатьох задокументованих випадках по всьому світу саме дика водоплавна птиця є первинним переносником високопатогенних штамів H5N1[6].

Для візуалізації масштабів первинної смертності було побудовано діаграму смертності птахів станом на 03.07.2025 (рис. 1). Вона показує кількість загиблих особин за видами.

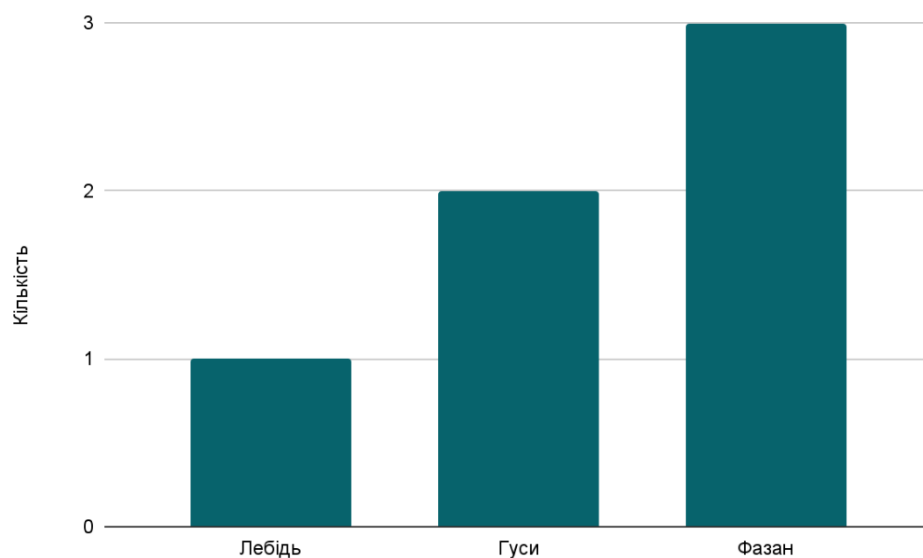

Рис.1. Динаміка загибелі птахів за видами, 03.07.2025

Протягом наступних днів спостерігалось збільшення кількості загибелі, що свідчило про активну циркуляцію вірусу в популяції птахів.